

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA
MÁSODIK SZEKCIÓ

SZOBOSZLAY kontra MAGYARORSZÁG

(16348/02. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2005.november 22.

Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

A Szoboszlai kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

J.-P. COSTA, *elnök*
A.B. BAKA,
R. TÜRMESEN,
K. JUNGWIERT,
M. UGREKHEDIDZE,
D. JOČIENĚ,
D. POPOVIĆ, *bírák*,
és S. DOLLÉ, *a Szekció hivatalvezetője*

2005. november 3-án zárt ülésen tartott tanácskozás után az azon időpontban elfogadott alábbi határozatot hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy Magyarország ellen benyújtott kérelem (16348/02. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Szoboszlai István (a "kérelmező") 2001. szeptember 21-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") képviselője, dr. Höltzl Lipót, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára képviselte.

3. 2004. augusztus 25-én a Bíróság úgy határozott, hogy közli az eljárás elhúzódnásával kapcsolatos panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

4. A kérelmező 1928-ban született és Egerben él.

5. 1990-ben a kérelmező felfogadott két személyt, hogy kutat ássanak számára. Mivel nem fejezték be időben a munkát, a kérelmező 1990 decemberében pert indított ellenük, kérve a bíróságot, hogy kötelezze őket a munka befejezésére, vagy kártérítés fizetésére.

6. A kérelmező elfogultsági kifogása nyomán a Legfelsőbb Bíróság a Mezőkövesdi Városi Bíróságot jelölte ki az ügy tárgyalására. Több tárgyalás

és egy szakértői vélemény beszerzése után a bíróság 1994. szeptember 27-én elutasította a kérelmező keresetét.

7. A kérelmező ismételt elfogultsági kifogása nyomán a Legfelsőbb Bíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróságot jelölte ki a fellebbezés elbírálására. 1995. október 11-én a Megyei Bíróság hatályon kívül helyezte a Városi Bíróság határozatát, s az ügyet visszautalta az elsőfokú bíróság elé.

8. 1996. június 11-én a Legfelsőbb Bíróság a Debreceni Városi Bíróságot jelölte ki az ügy tárgyalására a folytatódó eljárásban. Több tárgyalás és egy kiegészítő szakvélemény beszerzése után a bíróság 1998. október 7-én elutasította a kérelmező keresetét.

9. 1999. június 9-én a Megyei Bíróság hatályon kívül helyezte a határozatot, és az ügyet ismételten visszautalta az elsőfokú bíróság elé.

10. A folytatódó eljárásban a Debreceni Városi Bíróság több tárgyalást tartott és újabb szakértői véleményt szerzett be. Több tanú és a szakértő meghallgatására is sor került. 2000. december 18-án a bíróság elutasította a kérelmező keresetét.

11. 2001. március 21-én a Megyei Bíróság elutasította a kérelmező fellebbezését.

12. 2001. június 19-én a Legfelsőbb Bíróság a polgári perrendtartásról szóló törvény 271. § (3) alapján megtagadta a felülvizsgálatot, mivel a vitott érték a felülvizsgálati eljárás megindításához előírt értékhatár alatt maradt.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

13. A kérelmező panaszolta, hogy az eljárás hossza összeegyeztethetetlen az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdésének releváns része kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy...bíróság tisztességesen és ésszerű időn belül... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában...”

14. A Kormány vitatta a panaszt.

15. Az eljárás 1990-ben kezdődött. A figyelembe veendő időszak csak 1992. november 5-én kezdődött, amikor az egyéni kérelem jogának

Magyarország általi elismerése hatályba lépett. Az azóta eltelt idő ésszerű voltának megítéléséhez azonban figyelembe kell venni az eljárás azon időpontbeli állapotát is. Az eljárás 2001. június 19-én zárult le, ilyen módon három bírósági szinten nyolc évig és csaknem két hónapig, 1992. november 5-ét megelőzően pedig csaknem két évig tartott.

A. Elfogadhatóság

16. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

17. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

18. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

19. Az előterjesztett anyagokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen ügyben eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra tekintettel a Bíróság megállapítja, hogy a jelen ügyben az eljárás túlzottan hosszú volt, s nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

20. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

21. A kérelmező 602 531 forintot és annak felgyülemlett kamatait követelte vagyoni kára megtérítéseként, s 100 000 forint nem vagyoni kártérítést kért.

22. A Kormány úgy érvelt, hogy az állított vagyoni kár nem áll kapcsolatban a panaszolt jogsértéssel, de a nem vagyoni kárigényt ésszerűnek találta.

23. A Bíróság nem lát okozati összefüggést a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. Azonban úgy véli, hogy a kérelmező nem vagyoni kárt szenvedett, s hogy számára az ilyen címen kért teljes összeget – 400 eurót (megközelítőleg 100 000 forintot) meg kell ítélni.

B. Költségek és kiadások

24. A kérelmező ilyen címen nem terjesztett elő igényt.

C. Késedelmi kamat

25. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális hitelkamatán kell alapulnia, s ahhoz további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;

3. *Megállapítja:*

(a) hogy az alperes Kormánynak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 400 eurót (négy száz euró), továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a kifizetési átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakokra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos többi igényét *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2005. november 22-én a Bíróság eljárási szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

S. DOLLÉ
hivatalvezető

J.P. COSTA
elnök